

ห้องสมุดงานวิจัย สำนักงานคณะกรรมการการวิจัยแห่งชาติ

249132

การใช้รูปแบบการสอนแบบแคทส์ เพื่อพัฒนาความสามารถ
ในการอ่าน คติวิเคราะห์ และเขียน วิชาภาษาไทย
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

พิมพ์มอล ชันดีวงค์

ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการสอนภาษาไทย

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
กันยายน 2554

๖๐๐๒๕๓๖๗๕

ห้องสมุดงานวิจัย สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ

การใช้รูปแบบการสอนแบบแคทส์ เพื่อพัฒนาความสามารถ
ในการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน วิชาภาษาไทย
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

พิมพิมล จันตะวงค์

วิทยานิพนธ์เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัยเพื่อเป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญา
ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการสอนภาษาไทย

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
กันยายน 2554

การใช้รูปแบบการสอนแบบแคทส์ เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่าน
คิดวิเคราะห์ และเขียนวิชาภาษาไทย
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

พิมพ์พิมล จันตะวงศ์

วิทยานิพนธ์นี้ได้รับการพิจารณาอนุมัติให้นับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการสอนภาษาไทย

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ

รองศาสตราจารย์โกชัย สาริกบุตร

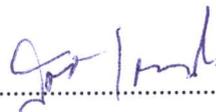
.....อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก

รองศาสตราจารย์ศรีวิไล พลมณี

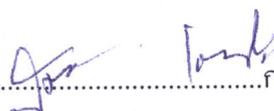
.....กรรมการ

รองศาสตราจารย์ศรีวิไล พลมณี

.....อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

รองศาสตราจารย์สมร เจนจิจะ

.....กรรมการ

รองศาสตราจารย์สมร เจนจิจะ

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลงได้ด้วยความกรุณาและความร่วมมือ สนับสนุนจากบุคคลหลายฝ่ายผู้ศึกษาขอกราบขอบพระคุณและขอบคุณอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้คือ

รองศาสตราจารย์ศรีวิไล พลมณี ประธานกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และรองศาสตราจารย์สมร เจนจิจะ กรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่ได้กรุณาประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ ให้คำแนะนำช่วยเหลือ ให้แนวคิด และกำลังใจ ตลอดจนตรวจแก้ไข ข้อบกพร่องต่าง ๆ ทำให้วิทยานิพนธ์นี้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

รองศาสตราจารย์โกชัย สาริกบุตร ที่ได้กรุณาเป็นประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ รวมทั้งให้คำแนะนำแก้ไขอันเป็นประโยชน์ต่อการศึกษาครั้งนี้

ศึกษานิเทศก์ พิมพ์ใจ นิสาวพัฒนานันท์ อาจารย์พิศวง มาเมือง อาจารย์สายัณต์ สาระบุตร นางสาวโสภา ไชยสวนดอก นางคณินิจ แก้วกิติ นางชนัยนันท์ อินทรประพันธ์ และนายเจษฎา ชมชื่น ที่ได้กรุณาเป็นผู้เชี่ยวชาญปรึกษาแนะนำ ตรวจสอบ แก้ไขข้อบกพร่องของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย และเสนอแนะ ปรับปรุงเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

คณาจารย์กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โรงเรียนอัสสัมชัญลำปาง และเพื่อนสาขาวิชาการสอนภาษาไทย ตลอดจนผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกท่านที่ได้ให้คำแนะนำ ความช่วยเหลือ ตลอดจนเป็นกำลังใจให้การทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เสร็จสมบูรณ์

อาจารย์คุณทล พันธุ์สุข และ นายเจษฎา ชมชื่น ที่กรุณาให้คำปรึกษาด้านการวิเคราะห์ข้อมูลและตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ปีการศึกษา 2554 โรงเรียนอัสสัมชัญลำปาง ที่ให้ความร่วมมือในการเก็บข้อมูลเป็นอย่างดี

คุณปู่ คุณย่า คุณตา คุณยาย คุณพ่อ คุณแม่ และพี่ชาย รวมทั้งญาติทุกคนที่ให้การสนับสนุนในทุกด้านและเป็นกำลังใจให้เสมอมา จนวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เสร็จสมบูรณ์

สุดท้ายนี้ ประโยชน์และคุณค่าอันเกิดจากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ขอมอบเป็นเครื่องบูชา พระคุณบิดา มารดาที่เป็นผู้ให้ชีวิตและสนับสนุนการศึกษา ตลอดจนผู้มีพระคุณทุกท่านที่มีส่วนช่วยให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์	การใช้รูปแบบการสอนแบบแคทส์ เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียนวิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1	
ผู้เขียน	นางสาวพิมพ์พิมพ์ จันตะวงศ์	
ปริญญา	ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (การสอนภาษาไทย)	
คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์	รองศาสตราจารย์ศรีวิไล พลมณี	อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก
	รองศาสตราจารย์สมร เจนจ๊ะ	อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

บทคัดย่อ

249132

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพัฒนาการด้านความสามารถในการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้รูปแบบการสอนแบบแคทส์ ในวิชาภาษาไทย และศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนโดยใช้รูปแบบการสอนแบบแคทส์ ในวิชาภาษาไทย การศึกษาครั้งนี้ ใช้กลุ่มศึกษา คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนอัสสัมชัญ ลำปาง ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2554 จำนวน 33 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ประกอบด้วยแผนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้รูปแบบการสอนแบบแคทส์ พัฒนาความสามารถในการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน เรื่อง ราชาริราช ตอน สมิงพระรามอาสา จำนวน 4 แผน รวมทั้งสิ้น 15 คาบเรียน แบบประเมินความสามารถในการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียนวิชาภาษาไทยและแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียน ที่มีต่อการเรียนโดยใช้รูปแบบการสอนแบบแคทส์ (CATS) เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน วิชาภาษาไทย โดยผู้วิจัยได้ดำเนินการสอนด้วยตนเอง พร้อมทั้งทดสอบวัดความสามารถด้านการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน วิชาภาษาไทยก่อนและหลังการสอนโดยใช้รูปแบบการสอนแบบแคทส์ จากนั้นนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์โดยการคำนวณหาค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าความถี่ร้อยละและทดสอบ t-test

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. ผู้เรียนมีพัฒนาการด้านความสามารถในการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียนวิชาภาษาไทย หลังเรียนโดยใช้รูปแบบการสอนแบบแคทส์สูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
2. ผู้เรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนแบบแคทส์ในการพัฒนาความสามารถในการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียนวิชาภาษาไทย โดยรวมอยู่ในระดับมาก

Thesis Title Using the CATS Teaching Model to Develop the Abilities of Analytical Thinking in Reading and Writing Thai Language of Mathayom Suksa 1 Students

Author Miss Pimpimol Juntawong

Degree Master of Education (Teaching Thai)

Thesis Advisory Committee

Assoc. Prof. Sriwilai	Ponmanee	Advisor
Assoc. Prof. Samorn	Jenjija	Co-advisor

ABSTRACT

249132

The purpose of this research were to study students' abilities of analytical thinking in reading and writing Thai language development before and after they were taught through using the CATS teaching model and to study students' satisfaction after they were taught through using the CATS model the target group was 33 students in Mathayom Suksa 1 who enrolled in a Thai language course in the first semester of the academic year 2011 at Assumption College Lampang, Mueang District, Lampang Province. The experimental instruments consisted of 4 CATS model lesson plans, a Thai analytical thinking in reading and writing ability test and a students' satisfaction questionnaire. The data were analyzed by using mean, standard deviation, percentage and t-test.

The finding of the research were as follows:

1. The students' abilities of analytical thinking in reading and writing Thai language after they were taught through using the CATS model was higher than that shown prior to the experiment at a statistical significance level.
2. The students' satisfaction after they were taught through using the CATS model was in good level.

สารบัญ

	หน้า
กิตติกรรมประกาศ	ก
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
สารบัญตาราง	ฉ
สารบัญภาพ	ญ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	3
ขอบเขตของการวิจัย	4
สมมติฐานของการวิจัย	4
นิยามศัพท์เฉพาะ	4
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	5
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	6
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานสาระและมาตรฐานการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย พุทธศักราช 2551	6
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนรูปแบบแคทส์	11
ความหมายและที่มาของการจัดการเรียนการสอนรูปแบบแคทส์	11
องค์ประกอบของการจัดการเรียนการสอนรูปแบบแคทส์	18
การวางแผนการเรียนการสอน	20
ขั้นตอนของการจัดการเรียนการสอนรูปแบบแคทส์	21
บทบาทของผู้สอน	25
ขั้นตอนการนำการจัดการเรียนการสอนรูปแบบแคทส์ไปใช้ให้ได้ผล	27
ทฤษฎีและแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับความสามารถในการอ่าน การคิดวิเคราะห์ และการเขียน	28
บทวิเคราะห์ เรื่องราชาธิราช ตอนสมิงพระรามอาสา	31
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	40

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 3	
วิธีดำเนินการ	46
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	46
เครื่องมือที่ใช้	46
การสร้างเครื่องมือ	48
การเก็บรวบรวมข้อมูล	58
การวิเคราะห์ข้อมูล	59
บทที่ 4	60
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	60
ผลการเปรียบเทียบคะแนนก่อนและหลังเรียนเรื่องการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียนวิชาภาษาไทย	60
ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการใช้รูปแบบการสอนแบบ แคทส์ (CATS) เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียนวิชา ภาษาไทย	61
บทที่ 5	
สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	71
สรุปผลการวิจัย	71
อภิปรายผล	71
ข้อเสนอแนะ	78
บรรณานุกรม	80
ภาคผนวก	86
ภาคผนวก ก รายนามผู้เชี่ยวชาญ	87
ภาคผนวก ข แบบประเมินเพื่อหาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาและผลการวิเคราะห์ ความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา	91
ภาคผนวก ค ตารางวิเคราะห์องค์ประกอบของรูปแบบการสอนแบบ CATS ในหน่วยการเรียนรู้เรื่อง ราชัธิราช ตอนสมิงพระรามอาสา	113
ภาคผนวก ง การจัดการเรียนการสอนโดยใช้รูปแบบการสอนแบบแคทส์ วิชาภาษาไทยในหน่วยการเรียนรู้เรื่อง ราชัธิราชตอนสมิงพระรามอาสา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1	117

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
ภาคผนวก จ แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนแบบแคทส์ เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่าน คติวิเคราะห์ และเขียนวิชาภาษาไทยในหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง ราชาริราช ตอน สมิงพระราม อาสา ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1	121
ภาคผนวก ฉ แบบประเมินกิจกรรมการเรียนการสอนประเภทต่าง ๆ ระหว่างเรียน และแบบประเมินการอ่าน คติวิเคราะห์ และเขียนแบบรูบริกส์ แบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน	130
ภาคผนวก ช แบบสอบถามความพึงพอใจเกี่ยวกับการใช้รูปแบบการสอนแบบแคทส์ (CATS) เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านคติวิเคราะห์ และเขียนวิชาภาษาไทย	143
ภาคผนวก ซ ตัวอย่างผลงานนักเรียน	148
ประวัติผู้เขียน	151

สารบัญตาราง

ตาราง		หน้า
1	ตารางแสดงตัวชี้วัด สาระที่ 1 การอ่าน	8
2	ตารางแสดงตัวชี้วัด สาระที่ 2 การเขียน	9
3	ตารางแสดงตัวชี้วัด สาระที่ 3 การฟัง การดู และการพูด	10
4	ตารางแสดงตัวชี้วัด สาระที่ 5 วรรณคดีและวรรณกรรม	10
5	ตารางแนวคิดของการจัดการเรียนการสอนรูปแบบแคทส์	24
6	ตารางแสดงเกณฑ์ในการกำหนดน้ำหนักระดับความคิดเห็นของการใช้รูปแบบการสอนแบบแคทส์ (CATS) เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน วิชาภาษาไทย	56
7	ตารางการจัดลำดับน้ำหนักเฉลี่ยของระดับความคิดตามแนวคิดของ Likert	57
8	แสดงผลการเปรียบเทียบก่อนและหลังเรียนเรื่องการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียนวิชาภาษาไทย	60
9	แบบสอบถามความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการใช้รูปแบบการสอนแบบแคทส์ (CATS) เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียนวิชาภาษาไทย ด้านตัวชี้วัดตามมาตรฐานการเรียนรู้	61
10	แบบสอบถามความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการใช้รูปแบบการสอนแบบแคทส์ (CATS) เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียนวิชาภาษาไทย ด้านเนื้อหาสาระการเรียนรู้	62
11	แบบสอบถามความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการใช้รูปแบบการสอนแบบแคทส์ (CATS) เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียนวิชาภาษาไทยด้านกิจกรรมการเรียนรู้	64
12	แบบสอบถามความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการใช้รูปแบบการสอนแบบแคทส์ (CATS) เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียนวิชาภาษาไทย ด้านบรรยากาศและสภาพแวดล้อมในการเรียน	66

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตาราง		หน้า
13	แบบสอบถามความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการใช้รูปแบบการสอนแบบ แคทส์ (CATS) เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่าน คติวิเคราะห์ และเขียนวิชา ภาษาไทยด้านพฤติกรรมของผู้สอน	68
14	แบบสอบถามความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการใช้รูปแบบการสอนแบบ แคทส์ (CATS) เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่าน คติวิเคราะห์ และเขียนวิชา ภาษาไทยด้านพฤติกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียน	69
15	แบบสอบถามความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการใช้รูปแบบการสอนแบบ แคทส์ (CATS) เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่าน คติวิเคราะห์ และเขียนวิชา ภาษาไทย ด้านการวัดและประเมินผล	70
16	แสดงค่าดัชนีความสอดคล้ององค์ประกอบของรูปแบบแคทส์ (CATS) กับ เนื้อหาในหน่วยการเรียนรู้เรื่อง ราชาริราช ตอน สมิงพระรามอาสา	95
17	แสดงค่าดัชนีความสอดคล้องของคำถามกับการใช้รูปแบบการสอนแบบแคทส์ (CATS) วิชาภาษาไทย ในหน่วยการเรียนรู้เรื่อง ราชาริราช ตอน สมิงพระราม อาสา	98
18	แสดงค่าดัชนีความสอดคล้องของคำถามกับการใช้รูปแบบการสอนแบบแคทส์ (CATS) วิชาภาษาไทย ในหน่วยการเรียนรู้เรื่อง ราชาริราช ตอน สมิงพระราม อาสา	100
19	แสดงค่าดัชนีความสอดคล้องของคำถามกับแบบสอบถามความพึงพอใจ เกี่ยวกับการใช้รูปแบบการสอนแบบแคทส์ (CATS) เพื่อพัฒนาความสามารถใน การอ่าน คติวิเคราะห์และเขียนวิชาภาษาไทย	108

สารบัญภาพ

ภาพ		หน้า
1	แผนภาพสาระการเรียนรู้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบ CATS เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียนภาษาไทย ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1	14
2	การจัดการเรียนการสอนรูปแบบแคทส์	18
3	การวางแผนการเรียนการสอน	21